

Trong c&nh sa sút kinh t& toàn c&u, sau kinh t& Hoa K& thì d& lu&n chú ý đ&n tình hình Nh&t B&n và Trung Qu&c.

Theo &c tính c&a chính ph& B&c Kinh, đã có h&n 20 tri&u ng& i Trung Qu&c b& m&t công ăn vi&c làm do &nh h&ng c&a tình tr&ng kinh t& sa sút.

Quy ra toàn năm thì s&n l&ng ba tháng cu&i năm v&a qua c&a Nh&t đã gi&m 12,7%, là đà suy thoái n&ng nh&t k& t& năm 1974 đ&n nay. Còn tình hình Trung Qu&c ra sao?

Phép l& kinh t& "xã h&i ch& nghĩa v&i màu s&c Trung Hoa" có còn ý nghĩa gì không? Trong ti&t m&c chuyên đ& hàng tu&n c&a Di&n đàn Kinh t&, Việt Long trao đ&i v&i nhà t& v&n kinh t& Nguyễn Xuân Nghĩa v& các câu h&i trên.

Ng&n ngang sau Th& v&n

Việt Long: Xin chào ông Nguyễn Xuân Nghĩa. Trên di&n đàn này, ông th&ng nh&n đ&nh khá bi quan v& kinh t& Trung Qu&c. Cách đây sáu tháng, nhân khi Th& v&n h&i B&c Kinh v&a khai m&c đ&c m&t tu&n, ông có tiên đoán r&ng - và chúng tôi trích nguyên văn - "khi nh&c l&ng mây chìm và t& ái đ&c xoa d&u, dân chúng Hoa l&c m&i phát giác là mình còn quá nhi&u v&n đ&ng ngang c&a đ&i s&ng, và sau nh&ng ngày h& h&i l&c quan, bong bóng Th& v&n s& b&." Bây gi& ,

khi kinh tế toàn cầu đang bị suy trầm, thậm chí là suy thoái, thì kinh tế Trung Quốc hiện ra sao? Và có câu hỏi rằng liệu hiện nay và liên hệ đến Việt Nam, là mô thức phát triển của Trung Quốc đã chinh phục sự bất toàn của nó hay chưa?

Nguyễn Xuân Nghĩa: Đến tháng Tám vừa qua, ít ai đoán ra là kinh tế toàn cầu sẽ bị suy trầm đến nỗi dù có biết là kinh tế Hoa Kỳ sẽ đình đốn sau sáu năm tăng trưởng. Khi kinh tế thế giới bị suy trầm đến nỗi thì quốc gia nào mà có những điếm kinh tế xã hội bên trong sẽ bị chặn đứng những nét. Đó là quy luật chung và đang chi phối hoàn toàn những của Việt Nam, với những điếm mà chúng ta đã nói tới quá nhiều lần.

Những gì của khủng hoảng đó tình hình Trung Quốc mới là đáng ngại nhất vì những nạn đói kinh tế xã hội đến thù của xã này. Theo dõi tình hình kinh tế Trung Quốc từ lâu, chúng ta có nói về các nạn đói này mới dù hiểu hiểu đến luật Tây phương vẫn còn ca tụng phép lạ kinh tế Hoa Kỳ và một số lãnh đạo tại Hà Nội vẫn coi đó là một gương sáng.

Sau ba chục năm cải cách, Trung Quốc bắt đầu thoái trào và có khi sẽ bị lún to trong những năm tới.

Nguyễn Xuân Nghĩa: Bây giờ là lúc thay đổi rút và phải ra sẽ thất bại tại bên dưới. Một cách ngắn gọn, tôi trầm nghĩ là sau ba chục năm cải cách, Trung Quốc bắt đầu thoái trào và có khi sẽ bị lún to trong những năm tới.

Việt Long: Trách khi đi vào kết luận đó, xin đề nghị ông trình bày lại những sự kiện của thế về tình hình kinh tế Trung Quốc để chúng ta cùng thấy ra có sự của những báo nghiêm trọng đó?

Nguyễn Xuân Nghĩa: Trách hết, ta cần biết một thế là sự thiếu hụt tín của thế kỷ Trung Quốc. Con số vẫn không biết nói đến những những những báo cáo thì vẫn có thể để trái để nên báo cáo kinh tế xã này thế kỷ thế kỷ, nhất là sự lưu và thất nghiệp hay nhân dân.

Vậy mà Bộ An sinh Xã hội đã báo động về nguy cơ thất nghiệp tăng và Thế kỷ Thế kỷ còn đến ra những sự kiện đáng ngại. Như trong quý bốn năm ngoái, đã tăng trưởng kinh tế Trung Quốc quy ra toàn năm chỉ còn là 6,8%. Nếu như là con số tuấn của của bốn quý 12 tháng thì

đó là 10,6% rồi 10,1% rồi 9,0% trừ c khi tu t đ n 6,8%, d i m c 7%, vào ba tháng cuối năm.

Nhìn i nh v y thì kinh t Trung Quốc sa sút liên t c và ngày m t n ng h n trong su t năm ngoái, tr c khi th gi i b ch n đ ng vì v kh ng ho ng tài chính t i M . Chi u h ng này báo hi u s suy thoái b t đ u t lâu và s còn kéo dài r t lâu vì nhi u v n đ n i t i c a h .

Xe ch m d đ

Việt Long: Qua nhi u ch ng trình tr c đây, ông có ví von r ng kinh t Trung Quốc cũng nh ng i đi xe đ p, xe mà ch m lẫn bánh là d đ , và ông còn nói t i t c đ hi m nghèo là 7% m t năm?

Nguyễn Xuân Nghĩa: Th a vâng, lãnh đ o Trung Quốc bi t rõ nh v y và t đ t ra m t ch tiêu v chính tr và xã h i h n là thu n túy kinh t , là ph i đ t m c tăng tr ng t i thi u là 8% n u không thì xã h i s m t n đ nh vì hàng năm ph i đón nh thêm hai tri u ng i đ n tu i lao đ ng. Con s 7% tôi trình bày là còn có s gia gi m vì s c ch u đ ng c a ng i dân.

N u kinh t Trung Quốc i ch tăng tr ng có 5-6% nh ng i ta d đoán năm nay, đ ng lo n s bùng n vì s th t nghi p s không ch có b n năm ch c tri u ng i, ch a k t i 150 tri u ng i h gi i là "dân công", lang thang t nông thôn v ki m vi c t i thành th .

Th i gian qua có vài ba s ki n xã h i khác cũng đáng chú ý. Đó là B Công an đ c l nh c nh giác đ đ p lo n. Còn c quan ki m soát thông tin báo chí, g i là Quốc v i n Tân văn Bi n công chí, s thay Tân hoa xã thành l c tin t c qu c t đ d lu n trong n c kh i th y s th t. M t chuy n th ba còn ly k h n mà ít th y truy n thông nói t i là n n hàng gi .

Ta đ u bi t r ng s n xu t và phân ph i hàng gi là quy lu t ph bi n t i Trung Quốc, k c ti n gi đã đ c t tung ra trong đ p T t v a qua. Chuy n ly k là Chính quy n Hoa l c, ít ra t i các t nh mi n Nam, l i v a có l nh là đ ng quá nghiêm kh c v i n n làm hàng gi mà h cho là "t i nh ."

Khi đi t tr tham nhßng là qußc sách mà lãnh đ o l i dành nhßm mßt duy trì nßn sßn xußt hàng giß - tßt nhiên chß có thß xßy ra nhß sß cßu kßt vßi gißi i chßc đßa phßng - ta phßi đoán ra mßc đß u tiên cßa lußt pháp. Thß là dung túng tßi nhß còn hßn đß xßy ra loßn lßn.

Ngßi i ta đß đoán năm nay, đßng loßn sß bùng nß vì sß thßt nghißp sß không chß có bßn năm chßc trißu ngßi i, chßa kß tßi 150 trißu ngßi hß gßi là "dân công", lang thang tß nông thôn vß kißm vißc tßi thành thß .

Vißt Long: Tuy nhiên, truyßn thông qußc tß cũng nói đßn vißc các ngân hàng đã gia tăng cßp phát tín đßng theo lßnh nhà nßc đß kích thích kinh tß. Lißu Bßc Kinh có thß tung tißn gißi i toß nhßng khó khăn này không?

Nguyßn Xuân Nghĩa: Lãnh đ o Trung Qußc lßp kß hoßch kích thích kinh tß trß giá bßn ngàn tß nhân dân tß trong đó mßt phßn tß là tß Chính quyßn Trung ßng, phßn còn lßi là ngân sách đßa phßng và ngân hàng. Các ngân hàng có đápßng chß thß này đß đßc lßi thß lãi sußt cao nên tín đßng đã tăng gßn 180 tß đô la vào tháng Gißng, so vßi đßu năm ngoái là tăng 50%.

Tuy nhiên, đßc tài trß lßi không là gißi i tißu doanh thßng đang bß nguy cß phá sßn mà là các đß án xây đßng hß tßng vßi kßt quß kích thích rßt chßm. Và mßt trái của sß bùng phát tín đßng đó là khßi lßng nß xßu sß còn gia tăng nßa, nhß nhißu gißi i chßc cao cßp cßa hß thßng ngân hàng đã báo đßng.

Xußt khßu lâm nguy

Việt Long: Thế ng kê v ngo i th ng cũng cho bi t là trong tháng Giêng xu t kh u c a Trung Quốc đã gi m 17% và nh p kh u gi m 43%, nh đó mà th ng d m u d ch v n tăng. Đi u y có gi i to đ c nh ng khó khăn kinh t không, hay là ng c l i?

Nguyễn Xuân Nghĩa: Trên đ i th , xu t kh u đóng góp ph n đáng k cho đà tăng tr ng kinh t x này. Thí d nh năm 2007 mà tăng tr ng 13% thì 3% là nh xu t kh u. Nh ng t năm ngoái, ph n đóng góp này đã gi m m nh, ch a đ y 1% cho đà tăng tr ng bình quân là 9% ch ng h n. Đ y là đi u đáng lo khi xu t kh u còn gi m m nh tháng tr c v i m c đ ch a t ng th y t nhi u năm qua.

Đáng lo h n n a là s sút gi m nh p kh u t i 43%. M t ph n c a k t qu này là hi n t ng s t giá th ng ph m nguyên nhiên v t li u, nh Việt Nam cũng đã th y khi bán d u nhi u h n mà thu ti n v l i ít h n. Nh ng ph n đáng lo nh t là s ki n các doanh nghi p ít nh p kh u h n vì yêu c u cho s n xu t sút gi m. Con s 43% y báo hi u đà s n xu t s còn suy thoái n a.

Việt Long: Tuy v y, th gi i v n chú ý đ n s ki n đ c truy n thông nh c t i, r ng m t gi i ch c cao c p c a h th ng ki m soát ngân hàng Trung Quốc v a phát bi u là x này ch ng còn cách nào h n là mua công kh phi u c a Hoa K . Không l m t x có th b thoái trào nh ông nói l i có ti n đ u t vào M đ giúp Hoa K ra kh i n n kh ng ho ng tài chánh?

Nguyễn Xuân Nghĩa: Ta đang đ ng vào v n đ x ng t y c a Trung Quốc. Nh chi n l c th t l ng bu c b ng ng i dân đ xu t kh u t i đa mà b t k l i l h u t o ra vi c làm, chính quy n thu vét đ c m t kh i d tr ngo i t tr giá g n hai ngàn t M kim.

Nhi u ph n thì đ ng lo n s bùng n t i Trung Quốc, t kinh t d i lên xã h i và đe d a h th ng chính tr t trên.

Nguyễn Xuân Nghĩa: N u có ch đ qu n lý t t, h đã s đ ng tài s n y cho phát tri n, t c là tăng tr ng có ph m ch t và b n v ng, nh t là đ u t vào nông thôn và các t nh l c h u b khoá trong l c đ a. H l i không làm nh v y.

Bây giờ, khi đưa ra ngoài - mặt hình thái khác của đầu tư bản - thì họ phải tính xem nào là có lợi và an toàn nhất. Trên toàn cầu, thì trung quốc phải ưu tiên nhất là của Nhật thì bất lợi vì Nhật mất 170% tổng sản lượng GDP.

Kể tiếp là thì trung quốc M, sau đó mới là bản thì trung quốc Euro của Âu Châu như Đức, Pháp, Ý và Tây Ban Nha. Còn lại có thì trung quốc của đồng Anh kim, hay đồng real của Brazil, đồng won của Nam Hàn, v.v...

Nếu nhìn vậy thì dù không có lợi nhiều, thì trung quốc M vẫn an toàn hơn cả, vì khả năng giao hoán, tức là trao đổi, rất cao của đồng M kim so với đồng Euro, đồng Yen hay đồng bản của Anh. Cho nên, vì có Bßc Kinh đưa ra trung quốc vào M không phải vì muốn của nước M mà trung quốc tiên là vì quyßn lợi của họ.

Kinh nghiệm cho Việt Nam

Việt Long: Trung quốc chuyên trung quốc lại với hiện trung quốc ông gọi là thoái trào của Trung Quốc, tình hình rồi sẽ ra sao?

Nguyễn Xuân Nghĩa: Đây là chißu hướng lâu dài, có thể một số năm chỉ không là chuyên ngßn hàng nên mình sẽ còn phải trung quốc để phân tích những mâu thuẫn nội tại của xã này.

Vấnßng hàng, Trung Quốc có ưu tiên sinh tử là phải tạo ra việc làm bản mới giá và đã nghĩ đến chißn lược bành trướng thì trung quốc nội địa, là đißu thích hợp và cần thiết. Nhưng họ không làm nội chuyên này vì ách tắc trong chếß độ chính trị hiện hành, cách thì là mâu thuẫn quyßn lợi giữa các tầng.

Trung Quốc không có thể chế liên bang và không chấp nhận dân chủ nên không thể xoay trở được như nhiều xã khác, kể cả các nước Đông Á đã từng bùngßng kinh tế, như là Nhật Bản, Nam Hàn, Indonesia, Thái Lan, v.v... Tấtß các xã đó, chính quyßn bản mặt chếß và lãnh đạo mới có thể hội tìm giải pháp khác sau khi dân chúng đứngß dậy và lên tiếng.

Trung Quốc U Ám

Tác Giả: Nguyßn Xuân Nghĩa & Vißt Long, RFA
Chúa Nhật, 08 Tháng 3 Năm 2009 22:19

Vì vậy, nhiều phần thì đang lo ngại số bùng nổ tại Trung Quốc, từ kinh tế dßi lên xã hội và đe dọa hệ thống chính trị ở trên. Thủ tướng Ôn Gia Bình có thể phê bình và hy sinh chức vụ mà vẫn không cứu vãn nổi tình hình.

Đã đến lúc Việt Nam nhìn lại tầm vóc Trung Quốc và đang rßp khuôn theo mô thức này nßa vì kinh tế thế giới đang trong khung cảnh toàn cầu hoá không dung tha các chế độ chuyên quyền và bất lực. Không có thể do thì thế giới sẽ phần nào cách khác và không có lá phiếu thì dân chúng chỉ còn giữ pháp chính đáng là biểu tình để làm cách mạng.

Việt Long: Xin cảm ơn ông Nguyễn Xuân Nghĩa về cuộc trao đổi này.